

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада **ДФ 35.051.101** Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти» 16 червня 2023 року.

Сновидович Ірина Григорівна, 10.07.1982 року народження, громадянка України, освіта повна вища. У 2004 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка, здобула освітній ступінь магістра за спеціальністю «Історія» та отримала професійну кваліфікацію «Магістр історії. Історик. Викладач історії».

З 09.2019 р. по даний час навчається в аспірантурі на кафедрі менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, форма навчання очна (вечірня).

Працює керівником відділу кар'єрного розвитку та співпраці з бізнесом з 08.2004 р. до цього часу та за сумісництвом асистентом кафедри економіки та публічного управління Львівського національного університету імені Івана Франка з 09.2022 р. до цього часу.

Дисертацію виконано на кафедрі менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Науковий керівник: Юринець Зорина Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Здобувачка має 29 наукових публікацій за темою дисертації, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні інших держав, 7 статей у наукових фахових виданнях України, один розділ монографії:

1. Snovydovych I., Danylevych N., Drozdovska L., Kvak M., Kopylchak B. Educational competencies of specialists working in youth organizations in rural areas. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2021. Vol. 43, No. 4. P. 517-523. URL: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2533> (Web of Science Core Collection)
2. Сновидович І. Г. Імплементація методів оцінки компетентностей студентів і молодих фахівців у навчальний процес. Стратегія економічного розвитку України. 2021. № 48. С. 129-142. URL: <http://sedu.kneu.edu.ua/article/view/235620>
3. Юринець З., Сновидович І. Інфологічна модель формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти. Формування ринкової економіки в Україні. 2021. Вип. 46. С. 3-12. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/3556>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. **Гринькевич Ольга Степанівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри статистики Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, без зауважень.

2. **Бублик Мирослава Іванівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка» МОН України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У пп. 1.1 здобувачка подає класифікацію управлінських компетентностей молодих фахівців у таблиці 1.5 (с. 52), проте, на наш погляд, вона потребує більш детального аналізу у теоретичній частині.

2. У роботі занадто багато уваги приділено допоміжним термінам, таким як: «компетенція», «навички» (підрозділ 1.1. роботи).

3. Окрім положення підрозділу 1.3 дисертації «Науково-методичні підходи до оцінювання управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти», з нашої точки зору, мають декларативно-описовий характер, не розкриваючи повною мірою сутність зазначеної проблеми.

4. Здійснений моніторинг працевлаштування та кар'єрного зростання випускників з метою аналізу стану розвитку ринку праці й вищої освіти в Україні на основі онлайн-опитування компаній-роботодавців і партнерів (підрозділ 2.1. роботи), на жаль, без врахування сучасних реалій в країні, зокрема воєнного стану, тому заслуговує на увагу та практичне застосування в умовах післявоєнного відновлення національної економіки.

5. Авторкою розглянуто окремі аспекти іноземного досвіду функціонування системи моніторингу працевлаштування випускників у провідних ЗВО (підрозділ 2.1. дослідження) та взаємозв'язок ЗВО, органів влади та ринку праці в зарубіжних країнах (підрозділ 3.2. дослідження), проте не обґрунтовано вибір країн, що проаналізовані та не викремлено, які конкретні практики можуть бути імплементовані в Україні.

6. У роботі доцільно б було конкретизувати можливості підготовки молодих фахівців через підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і впровадження сучасних освітніх програм, що дало б змогу ефективніше реалізувати запропоновані напрями формування управлінських компетентностей молодих фахівців.

3. **Синюра-Ростун Надія Романівна**, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Інституту регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Позитивно оцінюючи проведений аналіз формування управлінських компетентностей молодих фахівців (таблиця 1.6, с. 54) на основі визначеного переліку ключових компетентностей, структури управлінських компетентностей, необхідно відзначити доцільність визначення авторкою, які саме елементи мають вплив на формування управлінських компетентностей майбутнього, що забезпечило б в подальшому розуміння управлінських дій. Дискусійним питанням є віднесення компетентностей, перелічених у табл. 1.6, до компетентностей майбутнього, оскільки для досягнення якісного управлінського процесу сучасний менеджер повинен ефективно використовувати їх у повсякденній роботі.

2. У пп. 1.3 дисертаційної роботи авторка характеризує різні види методів оцінювання управлінських компетентностей молодих фахівців, зокрема методи, які застосовують у практичній діяльності роботодавці. Разом з тим, у другому розділі ці методи не застосовані для діагностики управлінських компетентностей молодих фахівців. На нашу думку, доцільно було б ґрунтовніше розглянути і реалізувати на практиці методи оцінки управлінських компетентностей персоналу, які застосовують роботодавці.

3. У пп. 2.1 авторкою представлено результати моніторингу працевлаштування випускників та їх кар'єрного зростання, проведеного у формі анкетування, до якого долучилися випускники Львівського національного університету імені І. Франка. На наш погляд, такий моніторинг доцільно було б провести, долучивши випускників інших закладів вищої освіти України, а також зарубіжних країн, що значно підвищило б цінність такого дослідження, а також розширило можливості для інтерпретації отриманих результатів та вироблення ефективної освітньої політики не лише на регіональному, але й загальнодержавному рівні.

4. У дисертаційній роботі авторка пропонує схему взаємодії «ЗВО-держава-бізнес» в контексті формування управлінських компетентностей молодих фахівців для кращого розуміння важливості участі усіх сторін стратегічного партнерства (с. 154), а також основних чинників взаємодії у контексті стратегічного партнерства вищої освіти, органів влади та бізнесу (с.155). Значно збагатило б проведене дослідження обґрунтування авторкою заходів щодо підвищення рівня взаємодії у контексті стратегічного партнерства вищої освіти, органів влади та бізнесу в умовах післявоєнного відновлення економіки.

5. Апелюючи до передового закордонного досвіду розвитку вищої освіти та формування управлінських компетентностей молодих фахівців (пп. 3.2), авторці доцільно було б окреслити конкретні механізми співпраці роботодавців із закладами вищої освіти України. В умовах об'єктивного скорочення обсягів фінансування сфери вищої освіти та післявоєнного відновлення економіки актуалізуються питання пошуку нових і удосконалення існуючих форм співпраці роботодавців із закладами вищої освіти для підвищення якості підготовки майбутніх менеджерів-управлінців.

4. **Кічурчак Маріанна Василівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки України Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. У формуванні розділів і підрозділів дисертації доцільно грунтовніше підійти до формулювання їх назв. На нашу думку, недоречно у назві параграфів 1.2 і 1.3 використовувати один і той самий термін “підходи”. Доцільно було би відкоригувати використання цих слів і замінити їх іншими синонімами.

2. На с. 27 автор вважає, що методами дослідження є схеми, графіки та таблиці, оскільки «вони сприяють візуалізації результатів наукового дослідження». Вважаємо, що сутність наукового методу полягає у тому, щоб його застосування привело до виконання певної задачі, досягнення мети. У такий спосіб метод має виводити дослідника на одержання результату, орієнтованого на наукову новизну. Графіки, схеми і таблиці не дають можливості досягнути певної мети чи виконати задачу.

3. У таблиці 1.3 (с. 42) не здійснено групування авторів за ознаками дослідження і не повністю зрозуміло, як здобувачка у дисертаційній роботі доповнює напрацювання цих авторів.

4. У таблиці 1.5 (с. 52) представлено класифікацію управлінських компетентностей молодих фахівців і запропоновано критерій «за видами менеджменту». Доцільно було би конкретизувати види управлінських компетентностей за кожним із запропонованих видів менеджменту.

5. На рисунку 3.2 дисертації (с. 145) відображені основні інструменти інформаційної та аналітичної підсистем формування управлінських компетентностей молодих фахівців. Серед цих інструментів є факторний аналіз, економіко-статистичне оцінювання тощо. Однак, не повністю зрозуміло є необхідність включення їх до схеми, якщо в дисертації вони не використовуються.

5. **Жук Оксана Петрівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Безумовно заслуговує на увагу авторське визначення сутності поняття «управлінські компетентності» (комплексне поняття, що охоплює сукупність навичок та знань, необхідних для ефективного управління організацією і включає аналітичне та критичне мислення, опрацювання інформації, визначення цілей і завдань, ухвалення управлінських рішень, здійснення контролю та мотивування персоналу (с. 48)). Проте, варто зазначити, що таке тлумачення обмежується функціональним підходом до розуміння сутності управлінської діяльності і не повною мірою враховує критерії її ефективності.

2. У процесі проведення моніторингу працевлаштування та кар'єрного зростання випускників, аналізу стану розвитку та тенденцій взаємодії вищої освіти та ринку праці в Україні (пп. 2.2 та 2.3 дисертації) спостерігається неузгодженість охопленого періоду дослідження, оскільки в окремих випадках він завершується 2021 роком, що частково може порушити адекватність отриманих результатів аналізу.

3. Варто зауважити, що розроблена дисертантою інфологічна модель формування управлінських компетентностей молодих фахівців у ЗВО у процесі управління освітньою діяльністю (рис. 3.3, с. 148) комплексно відображає процес під'єднання підсистем формування управлінських компетентностей молодих фахівців до автоматизованої інформаційної системи управління ЗВО та має практичну значущість. Водночас доцільно було б поряд із цим ширше охопити і відобразити взаємозв'язок системи управлінських компетентностей молодих фахівців у ЗВО та національної моделі управлінських компетентностей молодих фахівців із запропонованою інфологічною моделлю.

Загальна оцінка роботи і висновок. Дисертація **Сновидович Ірини Григорівни** на тему «Формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти» є самостійною та ґрунтовною науковою працею, що виконана з дотриманням вимог академічної добросередовища. У роботі запропоноване нове вирішення наукового завдання, яке пов'язане з розробленням теоретико-методичного та організаційно-прикладного підґрунтя формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти. На цій підставі сформульовано рекомендації, які зорієнтовані на вдосконалення процесу формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти України.

У дисертації визначено економічний зміст та виокремлено науково-методичні підходи до оцінювання управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти, розширено теоретичні аспекти компетентнісного підходу в освітній діяльності. Представлено результати моніторингу працевлаштування і кар'єрного зростання випускників, дослідження стану і розвитку ринку праці та вищої освіти України. Це дало змогу виявити проблеми формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти України, а також обґрунтувати напрями та інструменти їхнього вирішення. Авторкою окреслено концептуальні основи вдосконалення формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти, запропоновано інфологічну модель формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти та напрями її реалізації через підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і впровадження сучасних освітніх програм. Здобувачка обґрунтувала рекомендації в частині розроблення системи стратегічного партнерства між закладами вищої освіти, органами влади та ринком праці з метою вдосконалення формування управлінських компетентностей молодих фахівців.

Результати досліджень, які наведені у дисертаційній роботі та опубліковані у наукових статтях, належать авторці та є її науковим доробком. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на наукових конференціях дисертація **«Формування управлінських компетентностей молодих фахівців у закладах вищої освіти»** відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від

12.01.2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій» та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор, **Сновидович Ірина Григорівна**, заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.

Результати відкритого голосування:

«За» – 57 (п'ятдесят сім) членів ради,

«Проти» – всесиль членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.101 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, присуджує **Сновидович Ірині Григорівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.

Голова спеціалізованої
вченої ради
ДФ 35.051.101

проф. Ольга ГРИНЬКЕВИЧ

